

Prædiken til 12. søndag efter Trinitatis

Mark. 7,31-37

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Jesus drog igen bort fra egnen ved Tyrus og kom over Sidon til Galilæas Sø midt igennem Dekapolis. Og folk kom til ham med en, der var døv og havde svært ved at tale, og de bad ham om at lægge hånden på ham. Jesus tog ham afsides, væk fra skaren, stak sine fingre i hans ører, spyttede og rørte ved hans tunge; og han så op mod himlen, sukede og sagde til ham: »Effatha!« – det betyder: »Luk dig op!« Og straks lukkede hans ører sig op, og det bånd, der bandt hans tunge, blev løst, og han kunne tale rigtigt. Jesus forbød dem at sige det til nogen; men jo mere han forbød dem det, jo ivrigere fortalte de om det. Og de var overvældede af forundring og sagde: »Han har gjort alting vel. Han får både de døve til at høre og de stumme til at tale.«

Markusevangeliet 7,31-37

Effatha!

Luk op! Luk op for at høre. Luk op for at tale.

I evangelieteksten møder vi en døv mand. ”Folk kom til ham med en, der var døv og havde svært ved at tale.”

Beskrivelsen kan betyde to ting. Måske havde manden kunnet høre engang, men evnen til at høre, selve hørelsen, var forsvundet. Det som gjorde, at han overhovedet kunne tale lidt, var en resterindring af, hvordan det plejede at være.

Der er også en anden mulighed. Måske har manden aldrig nogensinde kunnet høre. Måske har han opfundet sig eget, ubehjælpssomme lydsprog ved at mundaf læse og ved at efterligne de mundbevægelser, han så omkring sig.

Evangelietekstens fortælling er måske mere relevant for os, end vi først tænker. For er vi som mennesker i den vestlige verden – og som Kirke – i samme situation som den døve go halvstumme mand?

Har vi engang hørt sandheden? Har vi engang mødt værdier, der var så vigtige, at vi ville leve og dø for dem? Har vi engang tænkt, at manden på Golgathas kors og sejrherren foran den tomme grav er det kulturelle og eksistentielle ikon, overfor hvilket alverdens politik, ideologi og ego-empati må blegne?

Har vi glemt, hvilket fundament, vores nutid er bygget på? Har vi glemt Gud?

—

For nylig har Danmark besøgt af præsident Ze-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 783, 124 årgang
August 2023
ISSN 0901-2214

lenskyj. Han rejste hjem med majestæten's gunst og ganske sikkert også hovedparten af det danske folks. Da krigen mod Ukraine brød ud, fik Zelenskyj hvisket et råd i øret. Et forstandens og rationalitetens råd: Vi sender en helikopter efter dig og dine. Giv op. Red dig selv. Vær fornuftig.

Zelenskyjs svar kommer nok til at gå over i fremtidens citatsamlinger: Jeg har ikke brug for et lift, men for ammunition.

Zelenskyj huskede, at der er noget som er større end livet, ferien på Mallorca og pensionsopsparingen. Han huskede budskabet om pligt, ære og opofrelse. Som en anakronistisk boomer-agtig dinosaur i Torvehallerne.

Man kommer til at tænke på Kaj Munks advarende ord: Aldrig, aldrig, aldrig spørge om det nytter. Kun om det er sandt! Det er så let at gå på kompromis. Det er så let at glemme den sandhed, man engang hørte, til fordel for en kakofoni af influencere og ideologer og utopister.

—

Jesus stiller os overfor spørgsmålet: Hvad har vi hørt? Har vi hørt den gode hyrdes stemme? Har vi lyttet længe nok, til at den trængte ind? Har vi sidet i kirken og kigget op på korset, til det gik op for os, at det her er ukendt land?

I et citat fra Paulus siger vi i kirken, at ”troen kommer af det, som høres”. Det vil sige, at der skal komme noget helt neurologisk ind gennem sanserne for, at det kan bevæge sig op i hjernen eller ned i hjertet.

Derfor giver det godt mening at høre en prædiken, læse i Bibelen, betragte mennesker som peger på Gud.

Hvis vi ikke kan høre, bliver det vi siger uklart, rodet og uden egentlig værdi for andre. Tilmed glemme vi med tiden.

I Nietzsches berømte dystopi om kristendommen udråber en herold Guds død. Men egentlig er begivenheden sket for længe siden. Det er blot ikke gået op for menneskene.

Vores situation er den omvendte. Vi har en Gud,

som sendte sin søn. Han gav en døv mand hørelsen igen og fik ham til at tale sandhed. Vi har i Danmark levet et årtusind med beretningen om Kristus. Men er det for mange af os blevet til en forældet fortælling?

Og begynder vi at lave om på den? Som når Grimms eventyr i woke Disney-aftapning bliver til en latin-amerikansk kvinde, som omgås magiske væsener af ubestemmeligt køn og kun en enkelt af disse personer har en unormal genkode, som fører til dværgvækst.

Skaber vi også vores egen fortælling om Kristus? Skaber vi Gud i vort billede så han ligner os? Og er det i virkeligheden det samme som at stoppe vat i ørerne så vi ikke hører den korsfæstedes råb fra korset?

—

Journalisten Christian Bennike har udgivet en bog med titlen: *Engang Troede Vi På Fremtiden*. Den giver anledning til gode refleksioner.

Var vi mere håbefulde og naive? Da Aqua i 1997 sang sorgløst om Barbie Girl mens Barbie-filmen i dag affyrer kønspolitiske dum-dum kugler med og imod Ken?

Da Scorpions efter murens fald sang om Winds of Change på baggrund af Stings hit fra 1985, som fabulerede, at freden er mulig if *the Russians love their children too*?

Hørte vi krigen komme og at den russiske bjørn er sulten igen? Som i 1939, hvor Stalin og Hitler synkront indledte verdenskrigen.

Er vi mon stadig håbefulde og naive, når vi lukker for russisk gas men favner Kina og Maos kulturrevolution og sjældne jordarter og billigt skidt fra Wish?

—

Effata!

Fører livets ulidelige lethed til åbne øjne eller et grumset syn bag skygge af skyklapper?

I en prædiken til dagens evangelietekst fra 1941 tænker Kaj Munk over den døve mands skæbne.

Hvad Evangeliet fortæller os i Dag er dette, at der, hvor denne Mand havde sin Forbandelse, der fik han sin Velsignelse. Netop det onde i hans Liv kom til at vise ham, at Gud er god. Nederlaget var Forudsætningen for hans Sejr.

Dengang var der også krig i Europa. Men der kom en midlertidig fred. Lige indtil man glemte krigen.

Måske Gud er nødt til at standse os? Måske har vi brug for at høre Kristi stemme på ny? Måske kan vi ikke nøjes med en slags rudimentær elsk din næste som dig selv – kristendom, som alle holder af, men ingen efterlever? Vi må lytte dybere. Døvheden må dø.

Må Gud give os som folk og som Kirke at få slået lyttelapperne ud. Så vi kan høre. Og vi kan tale.

Og lad det vi siger bliver til et *effata* for verden.

Amen.

Christian Grund Sørensen

Sognepræst i Romdrup – Klarup, Postdoc v. Kaj Munk Forskningscentret på Aalborg Universitet

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk